

the stylistic formal elements and the author's rhythmic code which imply meaningful information.

М.Турчин, В.Турчин

(Прикарпатський університет ім.Василя Стефаника, Івано-Франківськ, Україна)

ПОПЕРЕДЖЕННЯ І ПОДОЛАННЯ ІНТЕРФЕРЕНЦІЇ НА ЛЕКСИЧНОМУ РІВНІ У ВИВЧЕННІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ЯК ДРУГОЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

В результаті розходження норми, системи й узусу німецької та рідної мови важливого значення набуває врахування студентами семантики слів. Більшість помилок, які допускаються, викликані інтерференцією мов. Нашою метою є виявлення її типових випадків, спричинених певною частиною лексики німецької мови, що допоможе студентам не тільки подолати, але й попередити це негативне явище. Результати зіставного компонентного аналізу дадуть змогу викладачу з'ясувати, які навички потрібно закріпити, сформулювати заново, а які, що вже існують, можна застосувати в умовах мовленнєвої діяльності.

Відомо, що сучасні розвинуті мови репрезентовані досить значним фондом спільних слів. Це в основному терміни, створені на основі грецького і латинського мовного матеріалу. Багато слів цієї категорії стали загальноживаними словами, видозмінили свої значення. Слід зауважити, що словники не завжди відображають специфічні значення інтернаціональних слів у німецькій мові, тому й виникає негативний вплив рідної мови. Інтерференція мови може виникнути також і при зміні значень. Це явище пояснюється різною семантикою лексичних одиниць двох мов.

Перший тип інтерференції включає слова і їх значення, які співзвучні у двох мовах, але позначають семантичними диференційними ознаками різні предмети, явища, поняття, дії. Напр.: *Deputat* вживається в німецькій мові в значенні натуральна оплата (сільськогосподарського робітника). В українській мові слово не має нічого спільного зі значенням в німецькій. В рідній мові - депутат - особа, вибрана в законодавчий чи інший представницький орган; *Dramaturg* означає в німецькій мові завідувачий репертуарною (літературною) частиною театру, а в рідній - драматург, автор драматичних творів (*Dramatiker, Schauspieldichter*); *Konkurs* - в німецькій мові - банкрутство, а в рідній - змагання на премію, посаду (*Wettbewerb, Ausschreibung*).

До другого типу відносяться слова, що позначають однакові властивості, предмети, явища, поняття, але відрізняються семантичними диференційними ознаками. Це полісемантичні або омонімічні співзвучні як німецькій, так і українській мовам інтернаціональні лексеми, наприклад, *aktiv* в німецькій: 1. активний; 2. військ.кадровий на дійсній службі (офіцер, солдат); 3. той (спортсмен), що виступає на змаганнях. В українській мові слово активний відповідає тільки першому значенню німецького слова.

Третій тип охоплює слова з тотожними або подібними значеннями, вони часто відрізняються розширеним або обмеженим вживанням, стилістичним забарвленням. До цієї групи належать архаїзми і неологізми, напр.: *Lektor* - лектор - слово включає значення, які відрізняються вживанням. Так, в німецькій мові - лектор - викладач іноземної мови, музики, креслення тощо у вищому навчальному закладі; редактор книжкового видавництва; пропагандист. В цьому останньому значенні слово співпадає зі значенням у рідній мові.

До четвертого типу входять слова, значення яких збігаються, але еквівалентними вони можуть бути тільки дистрибутивно, напр.: *Karte* - картка, квиток, листівка виступає еквівалентом до української мови тільки в додатковій дистрибуції. Порівн.: *Karte-Postkarte, Ansichtskarte* - поштова листівка, листівка; 2. *Besuchskarte, Visitenkarte* - візитка; *Eintrittskarte* - вхідний квиток; 4. *Fahrkarte* - проїздний квиток; 5. *Lebensmittelkarte* - продовольча картка; 6. *Speisekarte* - меню.

M. Turchyn, V. Turchyn

PREVENTING AND OVERCOMING INTERFERENCE ON THE LEXICAL LEVEL WHILE TEACHING GERMAN AS A SECOND SPECIALITY

To overcome semantic interference at the lexical level it is necessary first to learn the main interference types, then to train them in exercises. It is proposed that there should be two possibilities of doing the exercises: either to do them by way of finding common traits comparing the sources of two or more lexemes or through traits, partially similar or totally different.

At the initial stage of doing the German language we may propose the exercises different in semantics, then we advise to focus attention on partially similar semantic phenomena as they are more difficult.